

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7Sžik/1/2019
Identifikačné číslo spisu: 1013201210
Dátum vydania rozhodnutia: 28.08.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Viola Takáčová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:1013201210.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: JUDr. M. Q., LL.M, narodený XX. Q.T. XXXX, bytom v V., W. Č.. X, právne zast.: Mgr. Stanislavom Hutňanom, advokátom so sídlom v Bratislave, Kominárska č. 141/2,4, proti žalovanému: Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Župné námestie č. 13, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného z 23. apríla 2013, č. 31095/2013-23-II, v konaní o kasačnej sťažnosti žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 11. decembra 2018, č.k. 5S/166/2013-294, o návrhu žalovaného na priznanie odkladného účinku kasačnej sťažnosti, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky odkladný účinok kasačnej sťažnosti p r i z n á v a.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) napadnutým rozsudkom z 11. decembra 2018, č.k. 5S/166/2013-294, podľa § 191 ods. 1 písm. c/ Správneho súdneho poriadku (ďalej len „SSP“) zrušil rozhodnutie žalovaného z 23. apríla 2013, č. 31095/2013-23-II, ktorým žalovaný podľa § 59 ods. 2 Správneho poriadku potvrdil rozhodnutie Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky z 21. marca 2013, Ev.č.: 219/2013-34-I ako vecne správne a rozklad žalobcu zamietol. Týmto prvostupňovým rozhodnutím správny orgán postupom podľa § 11 ods. 1 písm. d/ zákona č. 211/2000 Z.z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií) v rozhodnom znení (ďalej len „zákon č. 211/2000 Z.z.“) žalobcom požadované informácie v celom rozsahu nesprístupnil, nakoľko sa týkali rozhodovacej činnosti Európskeho súdu pre ľudské práva ako medzinárodného súdneho orgánu.

2. Žalobca sa domáhal sprístupnenia „(...) žiadosti Slovenskej republiky adresovanej Európskemu súdu pre ľudské práva v Štrasburgu o preskúmanie rozsudku Veľkou komorou vo veci Kontrová v. Slovenská republika, a to v celom znení a vrátane všetkých príloh. (...)“.

3. Žalovaný proti rozsudku krajského súdu podal kasačnú sťažnosť, v ktorej zároveň podal v súlade § 447 ods. 1 SSP návrh na priznanie odkladného účinku tejto kasačnej sťažnosti.

4. Podľa § 447 ods. 1 SSP kasačný súd môže na návrh sťažovateľa alebo opomenutého sťažovateľa uznesením priznať kasačnej sťažnosti odkladný účinok, ak by právnymi následkami napadnutého rozhodnutia krajského súdu hrozila závažná ujma a priznanie odkladného účinku nie je v rozpore s verejným záujmom.

5. Podľa § 447 ods. 2 SSP nastúpením odkladného účinku zo zákona alebo jeho priznaním na základe rozhodnutia kasačného súdu podľa odseku 1 sa do právoplatného rozhodnutia kasačného súdu o kasačnej sťažnosti pozastavujú účinky napadnutého rozhodnutia krajského súdu a takéto rozhodnutie nemôže byť podkladom na vydanie naň nadväzujúcich rozhodnutí alebo opatrení iných orgánov verejnej moci. Na rozhodovanie o odkladnom účinku sa primerane použijú ustanovenia § 186 až 189 okrem lehôt podľa § 187 ods. 1 a 3.

6. Podľa § 188 SSP, ak správny súd návrhu žalobcu nevyhovie, uznesením ho zamietne.

7. Odkladný účinok kasačnej sťažnosti je upravený v § 446 a § 447 SSP s tým, že všeobecne platí pravidlo, že pokiaľ Správny súdny poriadok neustanoví inak, kasačná sťažnosť nemá odkladný účinok. Výnimku predstavuje práve § 446 ods. 2 SSP, podľa ktorého kasačná sťažnosť má odkladný účinok, ak bola podaná proti rozhodnutiu krajského súdu vo veci samej vydanému v konaní o správnej žalobe alebo žalobe proti inému zásahu, ak žalovaným orgánom verejnej správy je správca dane alebo orgán verejnej správy, ktorý rozhodol o riadnom opravnom prostriedku podanom proti rozhodnutiu alebo opatreniu správcu dane, bola podaná proti rozhodnutiu krajského súdu vo veci samej vydanému v konaní o správnej žalobe, ak žalovaným orgánom verejnej správy je Úrad pre verejné obstarávanie, ktorý rozhodol vo veciach týkajúcich sa výkonu dohľadu nad verejným obstarávaním, bola podaná proti rozhodnutiu krajského súdu vo veci samej vydanému v konaní o správnej žalobe vo veciach správneho trestania, bola podaná proti rozhodnutiu krajského súdu vo veci samej vydanému v konaní o správnej žalobe vo veciach zaistenia a administratívneho vyhostenia. V ostatných prípadoch, v zmysle už zmieneného všeobecného pravidla, kasačná sťažnosť odkladný účinok nemá, avšak sťažovateľ má možnosť procesným predpisom predpísaným postupom (§ 447 ods. 1 SSP) podať návrh na priznanie odkladného účinku. Možnosť podania tohto návrhu je plne ovládaná dispozičnou zásadou. Nakoľko návrh na priznanie odkladného účinku má povahu rozhodnutia vo veci samej (§ 55 ods. 2 SSP), musí obsahovať všeobecné náležitosti podania (§ 57 ods. 1 SSP) a zároveň aj jednu špecifickú náležitosť plynúcu práve z osobitosti tohto „čiastkového konania“ v rámci konania kasačného, a to dostatočnú identifikáciu dôvodu pre priznanie odkladného účinku.

8. V tejto súvislosti je kľúčovým pojmom „hrozba závažnej ujmy“, ktorej preukázanie dopadá na ťarchu toho, kto podáva návrh na priznanie odkladného účinku kasačnej sťažnosti. Hrozba závažnej ujmy ako jeden z materiálnych znakov (okrem nej aj súlad s verejným záujmom) je ťažiskom celého tohto „čiastkového konania“ a od jej preukázania závisí, či kasačný súd prizná kasačnej sťažnosti odkladný účinok, alebo návrh zamietne. Najvyšší súd ďalej uvádza, že hrozba závažnej ujmy musí byť navyše priama a nesmie ísť len o hypotetickú možnosť. Tiež nesmie byť nepatrná, ale musí mať závažný dopad. Musí ísť teda o hrozbu závažnej ujmy na subjektívnych právach žalujúcej fyzickej osoby, právnickej osoby, ďalšieho účastníka konania, osoby zúčastnenej na konaní (§ 442 SSP), alebo v prípade podania návrhu na priznanie odkladného účinku kasačnej sťažnosti žalovaným správnym orgánom o hrozbu závažnej ujmy spojenú s nastolením nezákonného stavu. Závažná ujma predstavuje najširšie vyjadrenie pre sťažovateľa neželaného stavu, ktorý by v dôsledku trvania účinkov rozsudku krajského súdu priamo hrozil, alebo už nastal.

9. V predmetnej veci návrh na priznanie odkladného účinku kasačnej sťažnosti podal žalovaný správny orgán. Najvyšší súd uvádza, že inštitút odkladného účinku má primárne poskytovať ochranu žalobcovi pred výkonom napadnutého rozhodnutia, avšak v záujme zachovania zásady rovnosti účastníkov konania v konaní pred správnym súdom nie je možné „obrať“ o túto možnosť aj samotný správny orgán (§ 5 ods. 9 SSP). Hrozba závažnej ujmy však na strane správneho orgánu bude menej častá, ako hrozba závažnej ujmy na strane žalobcu, prípadne ďalších osôb už vyššie zmienených (napríklad uznesenie Najvyššieho správneho súdu Českej republiky zo 16. júla 2015, č.k. 7 Ads 182/2015-25). Vznik takto

chápanej ujmy musí byť v príčinnej súvislosti s výkonom, či iným právnym následkom plynúcim z rozhodnutia krajského súdu. Zatiaľ čo žalobca bude spravídla spájať ujmu so svojimi subjektívnymi právami, žalovaný správny orgán tieto subjektívne práva nemá. Úlohou správneho orgánu je v správnom súdnom konaní hájiť zákonnosť ním vydaného rozhodnutia. Uvedené však neznamená, že správnym orgánom podanému návrhu na priznanie odkladného účinku kasačnej sťažnosti nebude možné za žiadnych okolností vyhovieť; pôjde však o výnimočné prípady, kedy odloženie účinkov rozhodnutia krajského súdu bude podmienené ochranou dôležitého verejného záujmu. Za ohrozenie dôležitého záujmu je možné aj v zmysle uznesenia rozšíreného senátu Najvyššieho správneho súdu Českej republiky sp zn. 2 Ans 3/2006 považovať napríklad navrátenie vodičského oprávnenia duševne chorej osobe, vystavenie zbrojného preukazu nebezpečnému recidivistovi, alebo udelenie povolenia k obchodu s vojenským materiálom zločinnému podniku.

10. V tu prejednávanvej veci je predmetom konania preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného z 23. apríla 2013, č. 31095/2013-23-II, ktorým tento podľa § 59 ods. 2 Správneho poriadku potvrdil prvostupňové správne rozhodnutie z 21. marca 2013, Ev.č.: 219/2013-34-I, ako vecne správne a rozklad žalobcu zamietol. Prvostupňovým rozhodnutím správny orgán postupom podľa § 11 ods. 1 písm. d/ zákona č. 211/2000 Z.z. žalobcom požadované informácie v celom rozsahu nesprístupnil, nakoľko sa týkali rozhodovacej činnosti Európskeho súdu pre ľudské práva ako medzinárodného súdneho orgánu. Žalobca sa domáhal sprístupnenia „(...) žiadosti Slovenskej republiky adresovanej Európskemu súdu pre ľudské práva v Štrasburgu o preskúmanie rozsudku Veľkou komorou vo veci Kontrová v. Slovenská republika, a to v celom znení a vrátane všetkých príloh. (...)“. Krajský súd žalobe vyhovel a rozhodnutie žalovaného (v spojení s prvostupňovým správnym rozhodnutím) zrušil a vec vrátil prvostupňovému správne mu orgánu na ďalšie konanie.

11. V tejto súvislosti najvyšší súd ďalej uvádza, že pokiaľ krajský súd pristúpi k zrušeniu žalobou napadnutého rozhodnutia, správny orgán je povinný pokračovať v konaní a riadiť sa pritom záväzným právnym názorom vyjadreným v právoplatnom rozsudku krajského súdu, bez ohľadu na to, či je vo veci podaná kasačná sťažnosť (napríklad sp.zn. 2Ans 3/2006). Potom aj úlohou najvyššieho súdu v rámci rozhodovania o tomto podanom návrhu bolo v prvom rade posúdiť, či okamžité splnenie povinnosti plynúce z napadnutého rozsudku krajského súdu predstavuje pre žalovaného nepomerne väčšiu ujmu než nevýhoda založená na dočasnom odložení účinkov tohto rozsudku pre žalobcu. V prejednávanvej veci by uvedené malo za následok, že správny orgán viazaný právnym názorom prezentovaným krajským súdom, by mal informáciu o ktorú v predmetnej veci ide, žalobcovi sprístupniť, pričom v prípade zrušenia kasačnou sťažnosťou napadnutého rozsudku krajského súdu by už prípadná škoda vzniknutá poskytnutím žiadanych informácií by nemohla byť spätne napravená a prípadný úspech žalovaného by tak bol čisto formálny (keďže informácie by už medzitým boli poskytnuté). Na strane druhej, vo vzťahu k žalobcovi, je potrebné hroziacu ujmu podľa názoru najvyššieho súdu vyhodnotiť ako ujmu menej závažnú, keďže táto by spočívala iba v neskoršom vybavení jeho žiadosti o poskytnutie konkrétnej informácie. K vybaveniu žiadosti by totiž došlo po nadobudnutí právoplatnosti rozsudku najvyššieho súdu, ktorým by sa kasačná sťažnosť zamietla. Priznaním odkladného účinku teda nebude právo žalobcu na poskytnutie informácií zmarené, ale bude odložená iba jeho realizácia.

12. Odhliadnuc od v predchádzajúcom bode uvedeného, najvyšší súd považuje za potrebné ďalej uviesť, že v tomto konkrétnom prípade je daný aj ďalší dôvod na vyhovieie žalovaným uplatnenému návrhu na priznanie odkladného účinku kasačnej sťažnosti. Pokiaľ by totiž žalovaný viazaný právnym názorom krajského súdu príslušnú informáciu sprístupnil, konanie pred kasačným súdom by stratilo akúkoľvek relevanciu, keďže až v konaní kasačnom vo veci samej sa rozhodne o (ne)opodstatnenosti žalobcom uplatnenej požiadavky na sprístupnenie príslušných informácií.

13. Najvyššiemu súdu tiež nie je známe, že by priznaním odkladného účinku kasačnej sťažnosti mohlo dôjsť k ujme na verejnom záujme.

14. Najvyšší súd pri posudzovaní dôvodnosti návrhu žalovaného na odkladný účinek kasačnej sťažnosti, a to aj vo svetle vyššie uvedeného, dospel k záveru, že v tomto konkrétnom prípade je daný zákonný

dôvod na priznanie odkladného účinku kasačnej sťažnosti. Najvyšší súd preto s poukazom na § 447 ods. 2 veta posledná SSP v spojení s § 185 písm. a/ SSP návrhu žalovaného na priznanie odkladného účinku kasačnej sťažnosti vyhovel.

15. Do rozhodnutia najvyššieho súdu o kasačnej sťažnosti sa týmto pozastavujú účinky rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 11. decembra 2018, č.k. 5S/166/2013-294.

16. Záverom najvyšší súd pripomína, že priznaním odkladného účinku kasačnej sťažnosti sa žiadnym spôsobom neprejudikuje rozhodnutie vo veci samej.

17. Toto rozhodnutie prijal najvyšší súd v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 139 ods. 4 veta prvá SSP v spojení s § 147 ods. 2 SSP a § 463 SSP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.